

KLINIK OCH VETENSKAP Fotodynamisk terapi är en nyligen etablerad behandlingsmetod vid typiska hudtumörer. Sidan 426

DEBATT OCH BREV

433 Osakligt och tendentiöst om attityder och sjukskrivning *Lennart Hallsten*

KULTUR Att vara blind i Afrika är ett svårt handikapp. På besök i olika blindegskolor kom författaren i kontakt med bl a dessa tre systrar som led av en ärftlig, hos oss ovanlig ögonsjukdom, anoftalmi, avsaknad av ögon. Sidan 441

434 Replik: I samklang med psykologins empiriska rön! *Edward Palmer*

436 Modernisera Svenska Läkaresällskapets hus! *P-O Haraldsson*

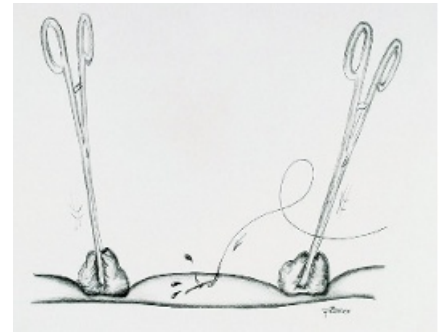
439 Replik: Svenska Läkaresällskapet – ett sällskap för framtiden *Mats Bauer*

440 Kvinnomakt ger bättre barnhälsa *Anders Jeppsson*

KULTUR

441 Blind i Afrika – ett förskräckligt öde *Charlotta Zetterström*

443 Berättelsen om en envis och mallig kirurg med bra hand och gott hjärta *Astrid Seeberger*

KLINIK OCH VETENSKAP Hemostas med hjälp av skaftad tork vid t ex venblödning. Sidan 407

444 Citatet *Stephan Rössner*

445 Recensioner

446 LEDIGA TJÄNSTER

448 PLATSANNONSER

464 MEDDELANDEN

Artiklar märkta med R-sigillet har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens stab av 220 fasta och 350 extraordinarie vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

Hälsoekonomers åsikt om läkarlöner

Hur mycket doktorens tjänar är opinionsmässigt känsligt. Läkarna anses ha för bra betalt fastän deras arbete är högt uppskattat av de flesta.

Administratörer och politiker, den grupp som allmänheten anser bär skulden för köer och annat elände i vården, brukar däremot inte få sina lönenivåer ifrågasatta. Denna intressanta paradox kan observeras i flertalet industriländer.

I Storbritannien, vars sjukvårdssystem (NHS) liknar det svenska och som också plågas av organisationsproblem och resursbrist, har läkarlönerna utpekats som orsaken till dagens usla sjukvårdsfinanser. Under de senaste åren har läkarlönerna, och främst allmänläkares löner, höjts med upp till 60 procent genom ett bonussystem. Fler åtgärder och patienter ger mer betalt. Brittiska läkarlöner ligger nu högst i Europa, och brittiska medier påpekar att allmänläkare kan tjäna mer än ett statsråd – därav bristen på pengar i vården.

Huruvida detta är anledningen till sjukvårdens ekonomiska problem är temat för veckans debatt i BMJ (2007;334:235-7). Laurence Buckman, allmänläkare och fackligt ombud, avfärdar sådana påståenden. Är målet en högklassig vård dygnet runt så kräver detta en god lön och ekonomiska incitament i form av bonus för extraarbete. Även efter höjningarna utgör läkarnas lönekostnader bara en liten del av sjukvårdens totala budget.

Alan Maynard, professor i hälsoekonomi, anser däremot att läkarlönernas konstruktion hotar ekonomin. Vården är, enligt Maynard, ingen självreglerande fri marknad utan en kartellbildning av särintressen som behöver starka incitament för att fungera kostnadseffektivt. Bonussystemet har motsatt effekt – det driver upp kostnaderna genom att uppmuntra efterfrågestyrd vård. Lönehöjningar för både läkare och andra inom vården bör kopplas till krav på effektiviseringar och kostnads kontroll.

»Vården är, enligt Maynard, ingen självreglerande fri marknad utan en kartellbildning av särintressen som behöver starka incitament för att fungera kostnadseffektivt.«

Josef Milerad
medicinsk
chefredaktör

josef.milerad@lakartidningen.se